

POSTANOWIENIE

28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J. K.

z udziałem G. K.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej G. K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach

z 25 września 2024 r., V Ca 322/24,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej pkt I. zaskarżonego postanowienia;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka G. K. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach z 25 września 2024 r., zaskarżając je w całości, wnosząc o uchylenie tego postanowienia oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z 19 lutego 2024 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd drugiej instancji nie wypowiedział się co do zgłoszonych przez uczestniczkę wniosków dowodowych, a zatem nie rozpoznał należycie apelacji i istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna w części, w jakiej dotyczy zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego sprostowania postanowienia Sądu pierwszej instancji (pkt I. zaskarżonego postanowienia) podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna. W postępowaniu nieprocesowym skarga przysługuje bowiem od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie (art. 519¹ § 1 k.p.c.). Nie jest więc możliwe zaskarżenie skargą kasacyjną orzeczenia sądu drugiej instancji w części, w jakiej sąd ten sprostował oczywistą niedokładność w postanowieniu sądu pierwszej instancji (art. 350 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Skarżąca nie twierdziła przy tym, że to rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego ma charakter merytoryczny. Skutkuje to odrzuceniem na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. skargi kasacyjnej w tej części jako niedopuszczalnej.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi.

Skarżąca nie wykazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Po pierwsze, uczestniczka, mimo powołania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania licznych przepisów prawa procesowego, nie wskazała, jaki konkretnie przepis bądź przepisy zostały jej zdaniem naruszone w stopniu kwalifikowanym, przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi (s. 4-8 skargi kasacyjnej). Taka konstrukcja wniosku wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Po drugie, skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazała żadnych przepisów prawa materialnego, które Sąd Okręgowy miałby naruszyć w sposób kwalifikowany. Natomiast oparcie skargi kasacyjnej wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów postępowania nie pozwala na uznanie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, który ocenia się przez odniesienie konkretnego rozstrzygnięcia do podstawy materialnoprawnej orzeczenia co do istoty sprawy (zob. m.in. postanowienia SN: z 16 kwietnia 2019 r., I PK 115/18; z 21 grudnia 2021 r., IV CSK 615/21; z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3676/22). Oczywista zasadność skargi determinuje więc konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia, wynikającą z naruszenia przepisów prawa materialnego. Zatem oparcie argumentacji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko na naruszeniu przepisów postępowania – w przypadku zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy – jest niewystarczające, nie pozwala bowiem na stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Po trzecie, z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że na ocenę zarzutów naruszenia przepisów postępowania dokonaną przez Sąd Okręgowy nie miały wpływu dowody dołączone przez uczestniczkę do składanych pism procesowych w toku postępowania apelacyjnego (s. 24 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia). Sąd drugiej instancji odniósł się wobec tego do złożonych przez skarżącą wniosków dowodowych.

Po czwarte, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest ściśle związane z podstawami kasacyjnymi, które w przeważającym zakresie opierają się na zarzutach dotyczących ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego. Należy natomiast przypomnieć, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu

Najwyższego ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 8 listopada 2024 r., I CSK 122/24).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w części, w jakiej nie podlegała odrzuceniu.

(D.Z.)

[a.ł])